



REPUBLIKA HRVATSKA
VIJEĆE ZA VODNE USLUGE

10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 220

KLASA: 325-11/21-03/150

URBROJ: 346-99-22-02

Zagreb, 20. siječnja 2022.

Komunalno društvo Pag d.o.o.

Braće Fabijanić 1, 23250 Pag

pravnasluzba@kd-pag.hr

PREDMET: Izuzeća, oslobođenja i olakšice od plaćanja naknade za razvoj

- *stručno mišljenje, daje se*

Vijeću za vodne usluge obratio se isporučitelj vodnih usluga, Komunalno društvo Pag d.o.o. s zahtjevom za davanje stručnog mišljenja o primjeni izuzeća, oslobođenja i olakšice od plaćanja naknade za razvoj.

1. Pitanja

Stranka u bitnome navodi da je u postupku donošenja odluke o naknadi za razvoj te pita je li dopušteno zadržavanje izuzeća iz sada važeće odluke o naknadi za razvoj u novoj odluci. Naime, Odlukom o obračunu i naplati naknade za razvoj (Službeni glasnik Grada Paga broj 5/18) je propisano izuzeće od plaćanja naknade za razvoj Gradu Pagu - kada koristi vodne usluge u svrhu gradnje i održavanja javnih i zelenih površina i Benediktinskom samostanu Sv. Margarite Pag i Župnom uredu Pag - kada koriste vodne usluge u svrhu održavanja zelenih površina koje se nalaze na području koja predstavljaju zaštićeni spomenik kulture, odnosno arheološko nalazište.

Kako se novom odlukom o naknade za razvoj u bitnom planiraju zadržati odredbe sada važeće odluke, pa tako i o izuzeću, s eventualno proširenjem primjenom izuzeća i na zelene površine Općine Kolan i njihovih crkvenih objekata, traže mišljenje Vijeća, obzirom da Zakon o financiranju vodnog gospodarstva nije propisao uvjete izuzeća od plaćanja naknade za razvoj.

Na temelju članka 68. stavka 1. točka 9. Zakona o vodnim uslugama (»Narodne novine«, br. 66/19) Vijeće za vodne usluge **daje sljedeće stručno mišljenje**.

2. Mjerodavni propisi

Za predmetna pitanja mjerodavni su članci 5. i 56. Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva (NN br. 153/09, 90/11, 56/13, 120/16, 127/17 i 66/19; dalje u tekstu ZFVG) te članak 51. Ustava Republike Hrvatske.

Člankom 5. stavkom 1. točka 7. ZFVG određeno je u vodne naknade spada i naknada za razvoj.

Stavkom 2. propisno je: „Vodne naknade javna su davanja.“

Stavkom 5. propisano je: „Obračun i naplata naknade za razvoj u interesu je jedinica lokalne samouprave na uslužnom području i Republike Hrvatske.“

Stavkom 9. propisano je: „Naknada za razvoj prihod je javnoga isporučitelja vodne usluge.“

Člankom 52. stavci 1. i 4. ZFVG propisano je:

„Javni isporučitelj vodnih usluga može svojom odlukom odrediti da se uz cijenu vodne usluge javne vodoopskrbe, odnosno uz cijenu vodne usluge javne odvodnje plaća i naknada za razvoj (u dalnjem tekstu: odluka o naknadi za razvoj).

(...)

(...)

Javni isporučitelj vodne usluge objavljuje odluku o naknadi za razvoj u „Narodnim novinama“.

(...)“.

Člankom 56. ZFVG propisano je:

„Odlukom o naknadi za razvoj određuje se visina naknade za razvoj u kunama po kubnom metru osnovice.

Odlukom iz stavka 1. ovoga članka propisuju se detaljnije namjene kojima služi prihod od naknade za razvoj, način i rokove uplate naknade za razvoj, nadzor nad obračunom i naplatom naknade za razvoj, a može detaljnije propisati obveznike, osnovicu, *izuzeća od plaćanja, oslobođenja i olakšice*, prekršajne odredbe te postupak za njihovo ostvarenje.“

Člankom 57. ZFVG propisano je:

„Prihodi od naknade za razvoj koriste se za financiranje gradnje komunalnih vodnih građevina sukladno planu gradnje komunalnih vodnih građevina odnosno za financiranje otplate zajmova i kredita za gradnju komunalnih vodnih građevina sukladno finansijskom planu javnog isporučitelja vodnih usluga, koji se donose u skladu sa zakonom kojim se uređuju vodne usluge.“

Člankom 51. Ustava Republike Hrvatske NN 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 5/14) uređeno je:

„Svatko je dužan sudjelovati u podmirenju javnih troškova, u skladu sa svojim gospodarskim mogućnostima.

Porezni se sustav temelji na načelima jednakosti i pravednosti.“

3. Pravna ocjena

Naknada za razvoj javno je davanje za čije su uvođenje i propisivanje visine (čl. 56.st.1. ZFVG) te za detaljnije propisivanje obveznika, osnovice, izuzeća od plaćanja, oslobođenja i olakšica, (...) te postupka za njihovo ostvarenje (čl. 56.st.2. ZFVG) nadležni javni isporučitelji vodnih usluga.

Odluka o naknadi za razvoj je s obzirom na pravne značajke svoga predmeta i postupka donošenja (javno davanje, podmirenje javnoga troška, objava u Narodnim novinama) je opći akt s općim učinkom.

Ovo javno davanje, kao i druga javna davanja (porezi, carine, doprinosi, trošarine, pristojbe i dr.) služi podmirenju javnih troškova (čl. 57. ZFVG), a svatko je dužan sudjelovati u podmirenju javnih troškova u skladu sa svojim gospodarskim mogućnostima. (čl. 51. st.1. Ustava Republike Hrvatske). Prema mišljenju ovoga Vijeća obračun naknade za razvoj, kao javnoga davanja treba temeljiti i na načelima jednakosti i pravednosti, čl. 51.st. 2. Ustava Republike Hrvatske), jer vodne naknade čine podsustav javnih financija, pa tako i poreznog sustava, kao njihovog prvog stupa.

Iz predmetnih odrednica razvidno je da javni isporučitelj vodnih usluga ima ovlast samostalno propisati „izuzeća od plaćanja, oslobođenja i olakšica, (...) te postupka za njihovo ostvarenje“. Pritom nije vezan posebnim zakonskim odredbama o izuzećima i oslobođenjima jer iste nisu propisane ZFVG-om, ali je vezan Ustavnom odredbom o „podmirenju javnih troškova u skladu sa svojim gospodarskim mogućnostima“ te načelima „jednakosti i pravednosti“.

U predmetnom slučaju izuzeća se odnose na oslobođenja se odnose na Grad Pag te dva objekta u posjedu odgovarajuće pravne osobe Katoličke Crkve (Benediktinski samostan Sv. Margarite Pag i Župni ured Pag). Izuzeće za Grad Pag primjenjuje se „kada koristi vodne usluge u svrhu gradnje i održavanja javnih i zelenih površina“. Izuzeće za dva vjerska objekta primjenjuje se „kada koriste vodne usluge u svrhu održavanja zelenih površina koje se nalaze na području koja predstavljaju zaštićeni spomenik kulture, odnosno arheološko nalazište.“

Iz navedenog proistječe da Grad Pag i odgovarajuća pravna osoba Katoličke Crkve u čijem su posjedu i dva predmetna objekta plaćaju naknadu za razvoj kada se ista naplaćuje uz cijenu vodne usluge javne vodoopskrbe kada se ista koristi za svoju primarnu namjenu tj. kao voda za ljudsku potrošnju (prvenstveno za piće). U okviru te namjene, navedeni pravni subjekti jesu obveznici naknade za razvoj. Oni su djelomice izuzeti od plaćanja naknade za razvoj kada se ista naplaćuje uz cijenu vodne usluge javne vodoopskrbe kada se ista koristi za alternativne namjene korištenja vode za ljudsku potrošnju. Ovo Vijeće je mišljenja da, u smislu čl. 51. Ustava Republike Hrvatske, ti pravni subjekti sudjeluju u podmirenju javnih troškova. Je li to sudjelovanje u skladu s njihovim gospodarskim mogućnostima ili nije odnosno je li izuzeće utemeljeno na jednakosti i pravednosti - treba autonomno odlučiti donositelj odluke o naknadi za razvoj (skupština javnog isporučitelja vodnih usluga). U tim aspektima odluka o naknadi za razvoj podliježe ocjeni suglasnosti s Ustavom (ustavnost), ako netko pokrene ocjenu ustavnosti, a ne ocjeni suglasnosti sa Zakonom o financiranju vodnoga gospodarstva (nadzoru zakonitosti) koje provodi Vijeće za vodne usluge.

Sve naprijed navedeno odnosi se i na ista izuzeća koja se namjeravaju propisati za Općinu Kolan i vjerske objekte u Općini Kolan, čime se po mišljenju ovoga Vijeća izvjesno udovoljava ustavnom načelu jednakosti, pod pretpostavkom da na područjima Grada Paga i Općine Kolan ne postoje objekti drugih vjerskih zajednica koji imaju istu namjenu potrošnje vodnih usluga.

Isporučitelj vodnih usluga trebao bi precizno definirati korisnika vodnih usluga – odgovarajuću pravnu osobu Katoličke Crkve, koja je u posjedu navedenih objekata i navesti je u odluci o naknadi za razvoj – prije navođenja samoga objekta. (Vidjeti: Pravne osobe Katoličke Crkve na <https://registri.uprava.hr/#!pravneOsobeKC>).

S poštovanjem,



Dostaviti:

1. Naslovu
2. Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, Upravi vodnoga gospodarstva i zaštite mora
3. Pismohrana
4. Referada.